

ABSTRAKT

Vzdělávací obsah v učebnicích je poskytován různým způsobem. Tato Diplomová práce se zabývá, jakým způsobem je výukový obsah v učebnicích strukturován a řazen a v jaké proporcí jsou jednotlivá výuková témata učebnicemi prezentována. Výzkum byl rozdělen do tří dílčích cílů. První výzkumný cíl se zabývá rozsahem a proporcí jednotlivých výukových témat v učebnicích přírodopisu. Druhý výzkumný cíl se zaměřuje na strukturaci výukových témat ve zkoumaných učebnicových setech. Třetí výzkumný cíl podrobněji zkoumá výukový obsah v učebnicích a zaměřuje se i na podrobnější podtémata. Výsledky ukazují, že nejvíce prostoru je v učebnicích věnováno zoologii, dále pak lidskému tělu, botanice, neživé přírodě a v menší míře pak obecné biologii, ekologii, biologii hub a praktickému poznávání přírody. Dále se ukázalo, že proporční zastoupení jednotlivých témat napříč analyzovanými učebnicovými sety je poměrně konzistentní. Ve struktuře a řazení výukových témat můžeme rovněž pozorovat opakující se trend, zejména v dílech učebnic určených pro osmé a deváté ročníky, které se zpravidla věnují biologii člověka v osmém ročníku, a geologii a ekologii v devátém ročníku. Zato však řazení a strukturace výukových témat v učebnicích určených pro šesté a sedmé ročníky vykazuje mezi jednotlivými analyzovanými sety mírné odchylky, konzistentní zůstává, že je v těchto ročnících dle učebnic vyučována zejména obecná biologie, botanika a zoologie. Témata související s ekologií se zase objevují průběžně ve všech dílech učebnic a více prostoru obvykle dostávají v posledních dílech určených pro deváté ročníky. Co se týče obsahu jednotlivých výukových témat, ani zde výzkum neukazuje zásadní rozdíly mezi jednotlivými učebnicovými sety. V rámci výzkumu bylo analyzováno osm učebnicových setů od různých nakladatelů disponujících schvalovací doložkou MŠMT. Ke sběru dat byla využita metoda otevřeného kódování a data byla následně interpretována deskriptivní analýzou. Diplomová práce tedy představuje přehled toho, jak je vzdělávací obsah v analyzovaných učebnicích strukturován a řazen.